Olsztyn, 30.11.2020

dr hab. Joanna Ostrouch-Kamińska, prof. UWM
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

O P I N I A
dotycząca rozprawy doktorskiej magister Olgi Modzelewskiej pt. „Role i relacje społeczne mężczyzn w narracjach off-roadowców w dobie społeczno-kulturowych przemian męskości. Perspektywa etnopedagogiczna”

Dysertacja doktorska magister Olgi Modzelewskiej to projekt wysoce interdyscyplinarny. Doktoranta podjęła w nim problematykę sposobów konstruowania męskości przez mężczyzn uprawiających ekstremalny sport, jakim jest off-road, będący kulturową egzemplifikacją tradycyjnej męskości. Celem podjętych badań uczyniła poznanie i zrozumienie sposobu, w jaki off-roadowcy doświadczają świata i obecnych w nim relacji społecznych, oraz sensu, jaki nadają codzienności doświadczanej poprzez uczestnictwo w kulturze off-roadu. Do zrealizowania tak założonego celu badań Doktorantka posłużyła się schematem badań etnograficznych, wykorzystując obserwację uczestniczącą oraz wywiad etnograficzny.

Projekt badawczy został wpisany w ramy teoretyczne ,,dramaturgicznej koncepcji życia społecznego” autorstwa Ervinga Goffmana, która posłużyła do analizy uzyskanego materiału empirycznego. Ważną ramę odniesienia analitycznego i teoretycznego całej pracy stanowiły koncepcje męskości hegemonicznej Raewyn Connell oraz habitusu i męskiej dominacji Pierre’a Bourdieu.

Oceniając rozprawę magister Olgi Modzelewskiej wyrażam pełne uznanie dla pomysłu zrealizowania takich badań, a także dla wyraźnie widocznej w rozprawie erudycji Doktorantki, swobody w poruszaniu się w analizowanym przez Nią polu problemowym oraz wnikliwości przy konstruowaniu argumentów na rzecz przywoływanych i dowodzonych przez Nią tez. Zaznaczam również, że podjęty przez Doktorantkę problem jest niezwykle aktualny i wpisuje się w burzliwą debatę nad

potrzebą, możliwościami i konsekwencjami wychowania do różnych wzorców męskości, prowadzoną nie tylko w dyskursie akademickim, ale również medialnym i potocznym.

Rozprawa liczy 269 stron, ma rozbudowaną strukturę i składa się ze wstępu oraz trzech części poświęconych kolejno: przeglądowi wybranych koncepcji stanowiących teoretyczne tło prowadzonych analiz, na którą składają się trzy rozdziały, rekonstrukcji teoretyczno–metodologicznych podstaw badań własnych wraz ze szczegółowym omówieniem przebiegu badań, oraz części empirycznej, w której zaprezentowano wyniki przeprowadzonych analiz wraz z ich interpretacją. Całość zamykają refleksje końcowe, bibliografia, streszczenie w języku angielskim, spis schematów i aneksy, w których umieszczono słowniczek pojęć występujących w kulturze off-roadu, przykłady off-roadowego *roadbooka* oraz narzędzia badawcze: kwestionariusz dyspozycji do wywiadu i arkusz obserwacji.

Praca napisana jest w sposób komunikatywny, kompetentnie, w odniesieniu do bogatej literatury, zarówno polskiej jak i zagranicznej, z zachowaniem logiki narracji. Autorka nie tylko uzasadnia w nich wagę postawionego problemu badawczego, ale prowadzi gruntowne analizy, oparte na różnorodnych i aktualnych teoriach oraz doniesieniach badawczych. Choć zdarzają się w niej drobne „potknięcia" językowe, niezręczności stylistyczne i literówki, to niewątpliwie udało się Doktorantce opanować umiejętność przygotowania pracy naukowej zgodnej ze standardami akademickiego dyskursu. Czytając analizy wyników badań oraz ich interpretacje można mieć czasami poczucie niedosytu wywołane czasami powierzchownym lub jednostronnym odczytywaniem badanej rzeczywistości, ale nie zmienia to faktu, iż projekt badawczy magister Olgi Modzelewskiej został dogłębnie przemyślany, prawidłowo skonstruowany i zaprezentowany. Za najcenniejsze w dysertacji uważam konkluzje dotyczące potrzeby edukacji współczesnych mężczyzn, traktowanej jako projekt całożyciowy, do równości kobiet i mężczyzn, zarówno w sferze zawodowej, jak i w życiu rodzinnym, oraz w gotowości do poszerzania stereotypowych definicji rodzajowych.

Konkludując stwierdzam, iż rozprawa doktorska magister Olgi Modzelewskiej spełnia Ustawowe wymagania stawiane pracy doktorskiej (zarówno pod względem

merytorycznym, jak i formalnym) i wnoszę o dopuszczenie jej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.